

จุฑามาศ จิเจริญ : บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสภาทอท่องเที่ยวในการพัฒนาการท่องเที่ยว :
ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย (ACTUAL AND EXPECTED
ROLES OF THE SUBDISTRICT ORGANIZATION IN TOURISM DEVELOPMENT
: A CASE STUDY IN LOEI PROVINCE)

สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2545

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสงค์ สุริยธนาภาส และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุฒิ
มนตรีรักษ์ 249 หน้า ISBN 974-9512-43-X

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการท่องเที่ยว บทบาทที่คาดหวังของประชาชนที่มีต่อ
องค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการท่องเที่ยว และศึกษาปัจจัยองค์กร ได้แก่ รายได้
ต่อปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลาในการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
การมีแหล่งท่องเที่ยว การมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย จำนวน
336 คน และประชาชน จำนวน 126 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง วิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล หาค่า
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ
ทดสอบค่าที (t-test) นอกจากนั้นยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคข้อมูลเชิงคุณภาพ
ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 3 กลุ่ม และการเสวนา (Symposium)
จำนวน 1 ครั้ง มีผลการศึกษาวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็น
เพศชาย มีอายุระหว่าง 36 – 47 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระยะเวลาในการ
ดำรงตำแหน่ง ประมาณ 1 – 2 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เคย
เข้ารับการฝึกอบรมและไม่เคยศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยวมาก่อน องค์การบริหารส่วน
ตำบลมีรายได้มากกว่า 3 ล้านบาท มีระยะเวลาในการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
มากกว่า 3 ปี มีแหล่งท่องเที่ยว และมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

2. ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 29 – 40 ปี และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

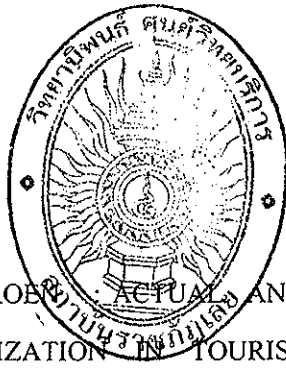
3. บทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์การบริหารส่วนตำบล และบทบาทที่คาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลแสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลแสดงบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละบทบาท ได้แก่ บทบาทในการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว บทบาทในการให้บริการนักท่องเที่ยว บทบาทในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว บทบาทในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และบทบาทในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลแสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลแสดงบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติภารกิจด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำกว่าความคาดหวังของประชาชน

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยองค์กร ได้แก่ รายได้ต่อปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลาในการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล การมีกับไม่มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ การมีกับไม่มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี (พ.ศ.2545 – 2549) ที่แตกต่างกัน มีส่วนทำให้การแสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน พบว่ามีปัญหาสำคัญที่สุดคือปัญหาการขาดการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือปัญหาเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรมีการจัดเตรียมความพร้อมบทบาทในทุกๆ ด้านไปพร้อมกันอย่างบูรณาการในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นให้องค์การบริหารส่วนตำบล โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ให้แก่บุคลากร

ผู้เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น จะทำให้เกิดศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นได้มากขึ้น และจะส่งผลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถปฏิบัติภารกิจในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับความคาดหวังของประชาชน ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

CHUTAMAS CHICHAROEN : ACTUAL AND EXPECTED ROLES OF THE
SUBDISTRICT ORGANIZATION IN TOURISM DEVELOPMENT : A CASE
STUDY IN LOEI PROVINCE

MASTER OF ARTS IN SOCIAL SCIENCES FOR DEVELOPMENT
RAJABHET INSTITUTE LOEI, 2002

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PRASONG SURİYATHANAPAS AND ASST.
PROF. CHAIVOT MONTREERAK

ABSTRACT

This research is aimed at studying actual performance role of the subdistrict organization in tourism development, public expectation of the subdistrict organization involvement in tourism development, as well as studying the subdistrict organization organizational factors i.e. annual income, period of transition toward the subdistrict organization status, existence or non-existence of tour resources in responsible areas, the effect of having or not having incorporated tourism-development strategy in the subdistrict organization 5-year plans (2002 - 2006) for the subdistrict organization, actual role in tourism development. The sample group consists of 336 the subdistrict organization personnel in Loei province, and 126 local people. The quantitative data was collected by using the questionnaires and direct interview, then analyzed and compared to find out if material statistical value would result at 0.05 by using percentage, arithmetic mean, standard deviation test and t-test. The qualitative data was also collected by means of conducting 3 Focus Groups and 1 Symposium. The major findings of the study were as follows:

1. The sample group of the subdistrict organization personnel is largely male aged between 36-47 years with on educational level below bachelor's degree, having approximately 1-2 years tenure of training a modicum of tourism experience, never having attended training or joined field trips on tourism business. The subdistrict

organization earned annual income more than 3 million bath. Transition time to arrive at the subdistrict organization status was more than 3 years. There are tour resources in responsible areas, and tourism-development strategy is incorporated in the subdistrict organization 5-year plan.

2. The sample group of local people is largely male aged between 29-40 years with an educational level below bachelors' degree.
3. Regarding the subdistrict organization actual performance and public expectations of the subdistrict organization tourism development, it was mainly found that the subdistrict organization actual performance of developing tourism was moderately successful while public expectancy toward the subdistrict organization tourism development was high. When individual function was taken into consideration i.e. tour resource exploration, tourist service, tour resource management, tour resource development, and tour promotion, it was mainly found that the subdistrict organization actual performance role in all 5 functions was moderate while public expectancy toward the subdistrict organization tourism development was high. To be specific, it can be seen that the subdistrict organization success at developing local tourism is relatively below public expectancy.
4. Based on hypothesis test, the difference of organizational factors in each the subdistrict organization i.e. annual income, period of enhancement toward the subdistrict organization status, existence or non-existence of tour resources in responsible areas, having or not having incorporated tourism-development strategies in the subdistrict organization 5-year plans (2002 - 2006) indicated different actual performance between each the subdistrict organization at material statistical values of 0.05 which was consistent with the projected hypothesis.
5. In the opinions of the subdistrict organization personnel and local people about problems and obstacles in tourism development, the major problem identified was poor conservation resulting in degradation of tour resources.

Based on this study, the researcher hereby recommends that preparation of every aspect should be integrated to improve the subdistrict organization tourism management by providing functional knowledge and understanding to all involved personnel and at the

same time encouraging community participation. This is to advance the subdistrict organization tourism development to be consistent with their functional role as prescribed in Decentralization Act of B.E. 2542's. By this move, greater potential of managing and developing local tourism shall become realized, enabling the subdistrict organization to match tourism development with public expectations, eventually leading to sustainable development of local communities politically, economically, socially, and culturally.